

Dvojdielna hlinená fajka tureckého typu

Za októbrový predmet mesiaca sme vybrali hlinenú fajku tureckého typu, ktorá sa dostala do zbierky múzea ako dar od Júliusa Vágovitsa. V súčasnosti sa nachádza v archeologickej zbierke a patrí medzi najkrajšie turecké fajky na Slovensku.

Hlinená fajka je sivobielej farby s poškodenou manžetou na konci kříčka. Na lome má črep sivobielu farbu. Na vonkajšej i vnútornej strane ústia sú viditeľné stopy po dyme. Leštený povrch je na ľavej a čelnej strane, pod okrajom vrchnej časti hlavičky fajky je mierne obitá. Spodná časť hlavičky má diskovitý tvar a od vrchnej časti ju oddeľuje horizontálne plastické rebro, ktorého dolný okraj je doplnený horizontálnym lineárnym radielkovaním (horizontálne presekávaný žliabok). Jej horná polovica je zdobená plastickým geometrickým ornamentom, pod ktorým sa nachádza ďalšia lineárna radielkovaná výzdoba (ako bola predchádzajúca). Dvojkónická vrchná časť hlavičky fajky je zdobená pod okrajom dvomi plastickými rebrami a v dolnej polovici horizontálnym lineárnym radielkovaním (geometrický motív a motív bežiacého psa).

Valcovitý kříчок sa pripája k hlavičke fajky v ostrom uhle a je ukončený prstencom a manžetou. Prstenec je zdobený plastickým geometrickým motívom (ten istý motív ako na spodnej časti hlavičky). Pod ním sa nachádzajú dva rady lineárnej radielkovanej výzdoby (horizontálne presekávaný plytký žliabok). Prstenec je oddelený od tej časti kříčka, ktorá je bližšie k hlavičke fajky, širším žliabkom a po jeho vonkajšom obvode je doplnený radielkovanou výzdobou (motív bežiacého psa). Lineárnym radielkovaním sú zdobené aj okraje zužujúcej sa základne kříčka fajky.

Na dne spodnej časti hlavičky fajky je vyrazená značka výrobcu v oválnej kartuši, ktorá je situovaná nad najužším koncom základne fajky.

Hlavička fajky má výšku 3,3 cm, dĺžka kříčka je 4,9 cm. Priemer spodnej časti hlavičky je 3,2 cm, priemer vrchnej časti je 2,3 cm. Kříček má priemer 14 - 22 cm.

Fajka pravdepodobne pochádza z Nových Zámkov alebo okolia. Presnejšia lokalizácia nie je možná, pretože predmet sa dostal do múzea ako dar. Môžeme ju datovať do 2. polovice 17. storočia, presnejšie do obdobia 1663 – 1685, kedy novozámocká pevnosť bola v tureckých rukách.